

هوالحکیم

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « پایش هزینه‌ها و نظام بازپرداخت در مراقبت سلامت »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پایش هزینه‌ها و نظام بازپرداخت در مراقبت سلامت		تعداد واحد: ۲ (۱.۵ نظری و ۰.۵ عملی)
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته فناوری اطلاعات سلامت		پیش نیاز درس: رسیدگی و محاسبه اسناد بیمه بیمارستانی، سرپائی و پاراکلینیک (۱۸۸۷۵۷)
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه مدیریت اطلاعات سلامت		شماره درس: ۱۸۸۷۶۴
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: جهان‌پور علی‌پور	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: مدیریت اطلاعات سلامت
اطلاعات تماس: - نشانی محل کار: پردیس شهید دوران، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی - ایمیل: Alipourj@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۳۲۱۲۲۶۰۰ داخلی ۳۱۳۶ - ساعات دسترسی به استاد: ۸ الی ۱۴		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
دانشجویان با مراحل مدیریت چرخه درآمد، تکنیک‌های انطباق کدگذاری، اصول محاسبه تعرفه خدمات درمانی، تعیین علل کسورات بیمارستانی و انجام مداخلات برای کاهش کسورات بیمارستانی و مهارت‌های لازم جهت کار در موسسات بیمه، واحد ترخیص بیمارستان و کلینیک‌ها را کسب میکنند. همچنین دانشجویان با سیستم case mix در سیستم بازپرداخت آینده‌نگر و بیماران بستری (DRG) به طور ویژه آشنا خواهند شد
اهداف درس
هدف کلی: آشنایی با روش‌های پرداخت به ارائه دهندگان خدمات درمانی، مراحل مدیریت چرخه درآمد، تکنیک‌های انطباق کدگذاری، هزینه‌های مراقبت سلامت، کسورات بیمارستانی و همچنین آشنایی با سیستم‌های پرداخت بیمارستانی مبتنی بر (DRG: Diagnosis-Related Group) و محاسبه هزینه بیمار براساس آن آشنایی با روش‌های پرداخت به ارائه دهندگان خدمات درمانی، مراحل مدیریت

چرخه درآمد، تکنیک‌های انطباق کدگذاری، هزینه‌های مراقبت سلامت، کسورات بیمارستانی و همچنین آشنایی با سیستم‌های پرداخت بیمارستانی مبتنی بر (DRG: Diagnosis-Related Group) و محاسبه هزینه بیمار براساس آن

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

۱. نظام‌های پرداخت به ارائه دهندگان خدمات
۲. مفهوم کیس میکس (Case-mix) و اجزای آن
۳. سیستم کیس میکس در پرداخت آینده‌نگر
۴. ساختار DRG در کشور آمریکا
۵. ساختار DRG در کشور استرالیا
۶. چالش‌ها و پیامدهای استفاده از سیستم پرداخت مبتنی بر DRG
۷. روش‌ها و راهکارهای بهبود و کاهش کسورات بیمارستانی
۸. استفاده از فناوری اطلاعات در مدیریت بهینه هزینه و کسورات بیمارستانی
۹. قایسه DRG در کشورهای منتخب (آمریکا، استرالیا، انگلستان، ژاپن، آلمان، سوئد، تایلند، کره و چین)
۱۰. تمرین عملی از تخصیص DRG و محاسبه کیس میکس

اهداف مهارتی

۱. تحلیل و پیش‌بینی تأثیر نظام‌های مختلف پرداخت بر رفتار ارائه‌دهندگان و هزینه‌ها.
۲. محاسبه و تفسیر شاخص‌های کمی کیس میکس (مانند CMI) از داده‌های بیمارستانی.
۳. تبیین منطق پرداخت آینده‌نگر مبتنی بر کیس میکس و طراحی مدل شبیه‌سازی اثرات انگیزشی آن.
۴. ترسیم و پیگیری ساختار سلسله‌مراتبی و مراحل گروه‌بندی در سیستم DRG آمریکا.
۵. تشریح و مقایسه ساختار سیستم AR-DRG استرالیا با تمرکز بر مکانیسم‌های تعدیل شدت بیماری.
۶. شناسایی چالش‌های DRG و طراحی مکانیسم‌های نظارتی برای کاهش پیامدهای ناخواسته.
۷. تدوین برنامه عملیاتی بالینی، اداری و مالی برای بهینه‌سازی منابع و کاهش کسورات بیمارستانی.
۸. تعریف نقش و الزامات داده‌کاوی، داشبوردهای اطلاعاتی، هوش مصنوعی و پرونده الکترونیک بر مدیریت هزینه و کسورات.
۹. انجام مقایسه تطبیقی ساختاریافته سیستم‌های DRG در کشورهای مختلف و تحلیل عوامل مؤثر.
۱۰. انجام عملی تخصیص DRG به پرونده‌های نمونه و محاسبه CMI برای تحلیل روند.

اهداف نگرشی

۱۱. اعتقاد به قدرت شکل‌دهی نظام‌های پرداخت بر انگیزه‌ها و رفتارهای ارائه‌دهندگان خدمات سلامت.
۱۲. درک ارزش تفسیری شاخص‌های کمی (مانند CMI) به عنوان بازتابی از پیچیدگی واقعی کار بالینی.
۱۳. باور به ضرورت تغییر پارادایم انگیزشی از "حجم‌گرایی" به "کارایی‌گرایی" برای پایداری مالی نظام سلامت.
۱۴. احترام به منطق ساختاریافته و عینی در گروه‌بندی موارد برای ایجاد عدالت نسبی در تخصیص منابع مالی.

۱۵. نگرش انعطاف‌پذیر و اقتباسی نسبت به مدل‌های موفق جهانی با هدف بهبود و بومی‌سازی آن‌ها.
۱۶. مسئولیت‌پذیری و نگرش پیشگیرانه در شناسایی و کاهش ریسک‌های اخلاقی و کیفیتی ناشی از نظام‌های پرداخت نوین.
۱۷. تعهد به رویکرد میان‌رشته‌ای و جامع در مدیریت منابع، به‌عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از کیفیت مراقبت.
۱۸. نگرش مثبت و پذیرا نسبت به فناوری‌های نوین اطلاعاتی به‌عنوان اهرمی توانمندساز برای شفافیت و تصمیم‌گیری مبتنی بر داد در حوزه بازپرداخت و بیمه.
۱۹. تفکر انتقادی و سیستمی در مطالعه تطبیقی، با درنظرگیری بسترهای مختلف فرهنگی، اقتصادی و حکمرانی.
۲۰. دقت در فرآیندهای پایه‌ای کدگذاری و مستندسازی، به‌عنوان سنگ‌بنای قابل‌اعتماد بودن کل سیستم.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

روش تدریس حضوری

سخنرانی - پرسش و پاسخ و پاسخ به سناریو

روش تدریس الکترونیکی

استفاده از بستر LMS

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- Abdelhak M, Grostick S, Hanken MA. Health information Management of a Strategic Resource. Elsevier Health Sciences; Last Edition
- مقدمه‌ای بر نظام پرداخت مبتنی بر گروه‌های تشخیصی (DRG - diagnosis related groups) - ترجمه مهدی نادری. آخرین نسخه
- Liu Y, Wang G, Qin TG, Kobayashi S, Karako T, Song P. Comparison of diagnosis-related groups (DRG)-based hospital payment system design and implementation strategies in different countries: The case of ischemic stroke. Biosci Trends. 2024 Mar 19;18(1):1-10. doi: 10.5582/bst.2023.01027. Epub 2024 Feb 24. PMID: 38403739.
- Motter, J. D., Bae, S., Paredes-Barbeito, A., Chen, A. F., McAdams-DeMarco, M., Segev, D. L., Massie, A. B., & Humbyrd, C. J. (2025). Association of payment model changes with the rate of total joint arthroplasty in patients undergoing kidney replacement therapy. *Clinical Orthopaedics and Related Research*. <https://doi.org/10.1097/corr.0000000000003502>
- Shields, M. C., Yang, Y., & Busch, S. H. (2025). Private equity among US psychiatric hospitals. *JAMA Psychiatry*. <https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2025.0689>
- <https://nmpcweb.tbzmed.ac.ir/uploads/user/38/1402/news/%D9%88%D8%A8%DB%8C%D9%86%D8%A7%D8%B1%drgr/%D8%B1%D9%88%D8%B4+%D9%87%D8%A7%DB%8C+%D9%BE%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D8%AE%D8%AA+%D8%AF%D8%B1+%D9%86%D8%B8%D8%A7%D9%85+%D9%87%D8%A7%DB%8C+%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85%D8%AA%drgr.pdf>
- Lang X, Guo J, Li Y, Yang F, Feng X. A Bibliometric Analysis of Diagnosis Related Groups from 2013 to 2022. *Risk Manag Healthc Policy*. 2023;16:1215-1228 <https://doi.org/10.2147/RMHP.S417672>
- Klein A, Mathauer I, Stenberg K, Habicht T. Diagnosis-related groups: a question and answer guide on case-based classification and payment systems. Geneva: WHO. 2020 Oct 26.

- Australian Refined Diagnosis Related Groups Version 12.0 — Final Report April 2025. Available at: https://www.iacpa.gov.au/sites/default/files/2025-07/ar-drg_v12.0_final_report.pdf
- Puerto Rico Plan Vital. Coding for APR DRGs. A business of Marsh McLennan Copyright © 2024 Mercer Health & Benefits LLC. All rights reserved. [Internet]. Available from: <https://docs.pr.gov/files/ASES/APR-DRG/Coding%20for%20APR-DRGs.pdf>
- Rezaei P, Asadzadeh A. Diagnosis-related groups and ambulatory payment classifications approaches in the health payment system and providing a framework for using them in Iranian hospitals. Iran J Health Insur. 2019;2(2):55-62.
- <https://nmpcweb.tbzmed.ac.ir/uploads/user/38/1402/news/%D9%88%D8%A8%DB%8C%D9%86%D8%A7%D8%B1/drg/%D8%B1%D9%88%D8%B4+%D9%87%D8%A7%DB%8C+%D9%BE%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D8%AE%D8%AA+%D8%AF%D8%B1+%D9%86%D8%B8%D8%A7%D9%85+%D9%87%D8%A7%DB%8C+%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85%D8%AA.drg.pdf>
- <https://www.mmplusinc.com/kb-articles/mmp-pain-point-understanding-cmi>
- Lang X, Guo J, Li Y, Yang F, Feng X. A Bibliometric Analysis of Diagnosis Related Groups from 2013 to 2022. Risk Manag Healthc Policy. 2023 Jul 2;16:1215-1228. doi: 10.2147/RMHP.S417672. PMID: 37425618; PMCID: PMC10325849.
- Chenghui H, editor Problems with Diagnosis Related Group in China. Proceedings of the 2023 7th International Seminar on Education, Management and Social Sciences (ISEMSS 2023); 2023 2023/10/31: Atlantis Press.10.2991/978-2-38476-126-5_55
- Barouni M, Ahmadian L, Anari HS, Mohsenbeigi E. Challenges and Adverse Outcomes of Implementing Reimbursement Mechanisms Based on the Diagnosis-Related Group Classification System: A systematic review. Sultan Qaboos Univ Med J. 2020 Aug;20(3):e260-e270. doi: 10.18295/squmj.2020.20.03.004. Epub 2020 Oct 5. PMID: 33110640; PMCID: PMC7574807.
- Asadi F, Sabahi A, Ramezanghorbani N, Emami H. Challenges of implementing diagnostic-related groups and healthcare promotion in Iran: A strategic applied research. Health Sci Rep. 2023 Feb 14;6(2):e1115. doi: 10.1002/hsr2.1115. PMID: 36817628; PMCID: PMC9926889.
- Asadi H, Kolivand P, Ahangar A, Khakian M, Dostiari A, Beheshti R. Requirements for Implementation of Diagnostic Related Groups (DRG) Plan in Iran: A Qualitative study. jha. 2024;27(1):85.10.61186/jha.27.1.85,

— مقالات جدید در حوزه اهداف درس

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ویدئو پروژکتور
- سیستم‌های کامپیوتری

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• حضور و غیاب.	۲
	• امتحان میان ترم عملی	۵
	• مشارکت فعال در کلاس و پرسش و پاسخ	۳
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان نظری و عملی پایان ترم	۱۰
	•	
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت		سال ورودی: مهر ۱۴۰۳		زمان ارائه درس: ۱-۴۰۴ (ترم اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴)	
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان
۱	شنبه	۱۴۰۴/۰۶/۲۹	۰۸-۱۲	علی پور	کلاس ۸ دانشکده مدیریت
۲	شنبه		• مفهوم کیس میکس (Case-mix) و اجزای آن		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و کار عملی
۳	شنبه		• سیستم کیس میکس در پرداخت آینده نگر		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۴	شنبه		• ساختار DRG در کشور آمریکا		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و کار عملی
۵	شنبه		• ساختار DRG در کشور استرالیا		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و کار عملی
۶	شنبه		• چالش ها و پیامدهای استفاده از سیستم پرداخت مبتنی بر DRG		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۷	شنبه		• روش ها و راهکارهای بهبود و کاهش کسورات بیمارستانی		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۸	شنبه		• استفاده از فناوری نوین در مدیریت بهینه هزینه و کسورات بیمارستانی		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۹	شنبه		• مقایسه DRG در کشورهای منتخب (آمریکا، استرالیا، انگلستان، ژاپن، آلمان، سوئد، تایلند، کره و چین)		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی
۱۰	شنبه		• تمرین عملی از تخصیص DRG و محاسبه کیس میکس		سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و کار عملی